

سوالات درس فهم - فارسی یازدهم - آغازگری تنها

قلمرو زبانی:

- ۱ . هم آوای کلمه « غریب » را بنویسید. ۰/۲۵
  - ۲ . در جمله مقابل صفت مبهم را بیابید. ۰/۲۵
  - ۳ . واژه « علامه » را یک بار به عنوان شاخص و بار دیگر به عنوان هسته گروه اسمی در جمله به کار ببرید. ۰/۵
  - ۴ . نقش گروه های اسمی مشخص شده را بنویسید. ۰/۵
- تبریز، این شهر کهن ، مرکز رماندهی خط مقدم دفاع در برابر دست درازی های همسایه شمالی ایران یعنی روسیه بود.
- ۵ . در جمله های زیر وابسته های پیشین را یافته و نوع آن را بنویسید. ۰/۷۵
- یک قرن بیشتر است که اختلافات و جنگ های داخلی مثل کاردی بر پهلوی این کشور نشسته است.
- شاهزاده نوجوان ، میرزا عیسی را مرشد و پدر معنوی خود می دانست.
- ۶ . در متن زیر ترکیب های اضافی را مشخص کنید. ۰/۷۵

بزرگان طوایف و فرماندهان سپاه برای کسب تاج، کشور را میدان کشتار کرده اند. اما در این فاصله، اروپا قدم های بزرگی برای پیشرفت برداشته است.

۷. املای چهار کلمه با توجه به معنای آن نادرست است، آن ها را یافته و شکل صحیحشان را بنویسید. ۱

اذن : اجازه	التحاب : برافروختگی	اهتزاض : افراشته	تسخیر : تصرف کردن	نهیب : فریاد
-------------	---------------------	------------------	-------------------	--------------

سفیر : آواز	توازن : تعادل	اعطا : بخشش	معبد : پرستشگاه	موئد : هنگام
-------------	---------------	-------------	-----------------	--------------

۸. معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. ۱

الف) فتحعلی شاه، فرزند دوم خود را راهی دارالسلطنه تبریز کرده بود.

ب) در جبهه بیرون، شجاعت کارسازتر است و در این یک، درایت.

پ) فرزند خصال خویشتن باش.

ت) هرگز بار خفت و خوفی به دوش نکشیدید.

قلمرو ادبی:

۱. درس «آغازگری تنها» اثر کیست؟ ۰/۲۵

۲. با توجه به متن زیر، درس «آغازگری تنها» از نظر نوع ادبی چگونه است؟ ۰/۲۵

مردم با سنگ پاره، چوب دستی و ابزار دهقانی، در برابر مت加وزان ایستادند و سینه ها را سپر گلوله های آتشین ساختند. جوادخا همراه برادران و فرزندانش، چندین بار، خود را بیرون از حصار به صف آتش زد و حمامه ها آفرید.

۳. جمله زیر را از نظر آرایه استعاره و کنایه بررسی کنید. ۰/۵

بوی پیشرفت اروپا به مشامشان نرسیده بود

۴. در جمله زیر «مشبه» و «ادات تشیبه» را بیابید. ۰/۵

موج های سنگین و افسارگسیخته ارس، سدوار در برابر سپاه ایستاده بود.

۵. درستی و نادرستی توضیحات مقابل هر یک از عبارت های زیر را مشخص کنید. ۰/۷۵

الف) دشمن با بار خفتی بر دوش وامنده ماندن و رفتن شده بود. (بار خفت: تشیبه - کنایه از مردد ماندن دشمن)

ب) کسی شکفتن صبحی چنین را باور نداشت. شهر اینک بستر فوران خشم و آز دشمن شده بود. (یک استعاره وجود دارد.)

پ) او در چشم های درشت و سیاه عباس میرزا، یک جهان، معنی و کشش می دید. (اغراق و تشیبه وجود دارد.)

۶. نوع اضافه های زیر را مشخص کنید. (استعاری - تشییه) ۰/۷۵

بوی پیشرفت: بار خفت: شکفتن صبح:

۷. از متن زیر برای هر یک از آرایه های خواسته شده نمونه ای یافته و در جدول بنویسید. ۱

صبح حرکت فرارسید. آفتاب داشت تیغ می کشید. چهره هایی که از خبر حمله روسیه درهم رفته بود، با تماشای شکوه سپاه، شکفته می شد.

عباس میرزا پیشاپیش سپاه، سوار بر اسبی کوه پیکر و چابک همچون معبدی که بر فراز تپه ای جلوه گری کند، دل از ناظران می برد.

نمونه	آرایه ادبی
	تشبیه
	کنایه
	استعاره
	مجاز

۸. در عبارت زیر بهره گیری از کدام آرایه های ادبی بر زیبایی سخن افزوده است؟ ۱

دربار از درون در تب و تاب بود. گنجه با واپسین رمق هایش، زیر سقفی از دود و غبار نفس می کشید.

قلمرو فکری:

۱. عباس میرزا چه کسی را مرشد و پدر معنوی خود می دانست? ۰/۲۵

۲. نویسنده لازمه حضور و مبارزه در دو جبهه افکار پوسیده و جنگ رودررو می داند؟ ۰/۲۵

۳. چه عواملی در اندیشه پویای عباس میرزا گستاخ بزرگی به جا گذاشته بود؟ ۰/۵

۴. هر یک از توضیحات ستون راست، مرتبط با کدام واژه ستون چپ است؟ ۰/۵

درایت	آنچه که در جبهه و جنگ رویارویی کارسازتر است ..... است.
عدالت	آنچه که در جبهه و جنگ با افکار پوسیده کارسازتر است ..... است
شجاعت	

۵. مفهوم کنایی جمله های زیر را بنویسید. ۰/۷۵

الف) بوی پیشرفت اروپا به مشامشان نرسیده بود.

ب) مراسم آن سال تنها لعایی از تشریفات به رو داشت.

پ) فکر حمله روس ، بختک وار روی دربار چنبره زده بود.

۶. با توجه به عبارت زیر پاسخ دهید. ۰/۷۵

در ایران آن روز ، دو دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر!

الف) مقصود از پدر و پسر کیست؟

۷. اقدامات اروپا برای پیشرفت همزمان با اختلافات و جنگ های داخلی ایران چه بود؟ ۱

۸. متن زیر را بخوانید و درستی و نادرستی گزینه های زیر را مشخص کنید. ۱

مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند. اگر جنگ چیزهای ارزشمند زیادی از ما گرفت، در مقابل، درهایی را به روی ما گشود. صدای مهیب توپ ها و گلوله های دشمن، ما را از خواب قرن ها بیدار کرد.

الف) جنگ به اندیشه ما پویایی بخشدید.

ب) مقصود از «خانه های تاریک و بی دریچه» عمارت های قدیمی دوره قاجار است.

پ) شکست مردم باعث اسارت در دام جهالت گردید.

ت) مقصود از «پنجره های باز و نورگیر» افکار نو و تجدد و ارتباط با دنیای جدید است.

سوالات چهارگزینه‌ای درس نهم – فارسی یازدهم – آغازگری تنها

قلمرو زبانی:

۱. در کدام گزینه دو وابسته پیشین به کار رفته است؟

الف) تبریز، این شهر کهن، مرکز فرماندهی خط مقدم دفاع در برابر دست درازی های همسایه شمالی ایران یعنی روسیه بود.

ب) یک قرن بیشتر است که اختلافات و جنگ های داخلی مثل کاردي بر پهلوی این کشور نشسته است.

پ) آن ها، کشتی ها و جهانگرد های ایشان را به دورترین نقاط جهان فرستادند.

ت) سرسپردگی و خودفروختگی چند تن از دشمنان خانگی سبب شد دروازه بخش های وسیع تری از قفقاز به روی دشمن باز شود.

۲. ر همه گزینه ها غلط املایی یا رسم الخطی وجود دارد به جز.....

الف) بزرگان طوایف - لشکر مجاهز - نهیب و صفیر گلوله ها

ب) رقابت شاهزاده گان - نفوذ به حصار - پنهان شهر

پ) دل ناظران - شیپورها و تبل ها - نگاه دحشت بار

ت) سرسپردگی و خودفروخته گی - موعد پیش بینی شده - افسار گسیخته

۳. در کدام گزینه شاخص وجود ندارد؟

الف) میرزا عیسی قائم مفام وزیر اندیشمند و نیک خواه و لیعهد بود.

ب) فتحعلی شاه ، به سفارش آغا محمد خان، عباس میرزا را با اعطای نشان ولایته‌هدی، راهی دارالسلطنه تبریز کرده بود.

پ) با کشته شدن آغا محمد خان، فتحعلی شاه بر تخت نشست.

ت) رقابت شاهزادگان در تقدیم هدایا و تلاشیان برای باز کردن جای بیشتر در دل پدر، جلوه هایی از این بساط نوروزی بود.

۴. در کدام گزینه معنی تمام واژه ها درست ذکر شده است؟

الف) اجنبي : خارجي - التهاب : آتش - اعطا : اطاعت کردن - خصال : خوی ها

ب) جنون : شیفتگی - بختک وار : کابوس وار - تسخیر : تعصب - کورسو : کم بینا

پ) درایت: تدبیر - اهتزاز : افراشته - صفیر : آواز - نهیب : هراس

ت) مقرر : قرارگاه - اذن : اجازه - موعد : وعده - توازن : تعادل

۵. کدام گزینه در تعریف «شاخص» نادرست است؟

الف) همواره در نقش هسته گروه اسمی به کار می رود.

پ) غالباً پیش از هسته می آید.

ب) لقب و عنوان است که در کنار اسم قرار می گیرد.

ت) شاخص ها می توانند در جای دیگر مضاف الیه قرار بگیرند.

قلمرو ادبی:

- ## ۱. آرایه مشترک جمله های زیر کدام است؟

الف) شهر بستر فوران خشم و آز دشمن شده بود.

ب) موج های افسارگسیخته ارس، سدوار در برابر سپاه ایستاده بودند.

پ) کسی شکفتن صبحی چنین را باور نداشت.

ت) عقربه های ساعت تنبل شده بودند شاید هم مرده.

الف) تشبيه   **ب) استعاره**   **پ) کنایه**

۲ . در کدام گزینه مجاز به کار نرفته است؟

٢٠١٦-٢٠١٧-٢٠١٨-٢٠١٩-٢٠٢٠-٢٠٢١

۶- میگانند از این اتفاقات بخوبی و بسرعت اطلاع داشتند.

٦٣- ملائكة العرش تحيي الله تعالى

۳. آرایه های نوشته شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

الف) مراسم آن سال تنها لعایی از تشریفات به رو داشت. (مجاز - تشییه)

ب) عیاس میرزا سوار یہ اسی کوہ بیک و چاک دل از ناظران میں پد۔ (کنایہ - تشبیه)

پ) دشمن با پار خفتی پر دوش، و امانده ماندن و رفتن شده بود. (تضاد - تشبیه)

ت) روسه چشم طمع بر آذربایجان، دوخته بود. (محاذ - کنایه)

۴. آرایه های «محاذ - تشخیص - تضاد» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) موجهای سنگین ارس، سدواو، در رابر سیاه استفاده بود.

ب) گنجه با واسین، مقاہیش، نفیں، میں کشید.

پ) این جنگ، جنگ بین دو زمان متفاوت بود؛ جنگ تازگی و فرسودگی:

ت) اتحاد حاکم گ جهستان با، وسیه نشان از به هم خوردن توازن قوای دو کشور همسایه و جنگی، کشیده، دقت بود.

الف) د - ب - الف - ب   ب) ب - ب - الف - د
ت) ب - الف - د - ب   ب) د - ب - ب - الف

۵ . در کدام گزینه کنایه وجود ندارد؟

الف) با کشته شدن آغامحمدخان، فتحعلی شاه پر تخت نشست.

ب) صبح حرکت فرارسید. آفتاب داشت تیغ می کشید.

ی) دشمن یا یار خفته، یز دوش، و امانده‌ماندن و رفتن شده بود.

ت) نویی و جوانی هر چند آلوهه به پستی ها و زیونی ها باشد غالباً پیروز میدان است.

قلمرو فکری:

۱. مفهوم کدام عبارت در مقابل آن نادرست است؟

الف) مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند. (داشتن افکار پوسیده و قدیمی و گریز از افکار نو)

(ب) اگر جنگ چیزهای ارزشمندی را از ما گرفت، در مقابل، درهایی را به روی ما گشود و ما را از خواب قرن‌ها بیدار کرد. (جنگ موجب آگاهی و یوبایان، اندیشهٔ ما شد.)

پ) در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر. (فتحعلی شاه مشغول بزم و خوش گذرانی بود و عباس میرزا گرفتار جنگ)

ت) شهر عرصه روز محشر را به خاطر می آورد. گنجه با واپسین رمق هایش زیر سقفی از دود و غبار نفس می کشد. (او ضاع گنجه یادآور کریلا و عاشورا بود).

۲. کدام گزینه با جمله «دلاوری ها و جان فشانی های سربازان فداکار تا به آن جا بود که دشمن را هم به تحسین و اعجاب واداشت.» ارتباط معنایی دارد؟

الف) شبی آمد که می باید فدا کرد

ب) به پیش دشمنان استاد و جنگید

پ) به فرزندان و یاران گفت چنگیز

ت) چو آتش در سپاه دشمن افتاد

۳. در جمله «در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر.» به ترتیب مقصود از پدر و پسر کیست؟

الف) آمامحمدخان - فتحعلی شاه

پ) فتحعلی شاه - میرزا عیسی

۴. مفهوم قسمت های مشخص شده در عبارت زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند.»

الف) زندان - آزادی

پ) خانه های قدیمی - خانه های نو

۵. کدام گزینه در مورد عباس میرزا نادرست است؟

الف) شیفته پادشاهی بود و با شاهزادگان دیگر رقابت می کرد.

ب) شاهزاده ای تدبیرگر و رعیت پرور بود.

ت) افکاری نو و اندیشه ای پویا داشت.

پ) اهل رزم بود نه بزم

پاسخ سوالات درس نهم - فارسی یازدهم - آغازگری تنها

قلمرو زبانی:

۱. قریب

۲. دیگر

۳. علامه دهخدا خدمتی شایان به زبان فارسی کرده است. (شاخص) دهخدا علامه بود. هسته گروه اسمی - مسنده و مثال های دیگر

۴. این شهر کهن: بدل مرکز رماندهی خط مقدم دفاع: مسنده

۵. یک : صفت شمارشی این: صفت اشاره میرزا: شاخص

۶. فرماندهان سپاه - کسب تاج - میدان کشتار

۷. التهاب : برافروختگی موعد: هنگام صفير: آواز اهتزاز: افراشته

۸. الف) دارالسلطنه: پایتخت، محل اقامت شاه ب) درایت: آگاهی ، تدبیر

ت) خوف: ترس پ) خصال: خواه ها، خواه نیک باشدیا بد

قلمرو ادبی:

۱. مجید واعظی

۲. ادبیات پایداری

۳. بوی پیشرفت: استعاره

۴. موج ها: مشبه سد وار: ادات تشبيه

۵. الف) درست ب) نادرست پ) درست

۶. بوی پیشرفت: استعاری بار خفت: تشبيه

. ۷

نمونه	آرایه ادبی
اسبی کوه پیکر	تشبيه
آفتاب داشت تیغ می کشید.	کنایه
چهره ها شکفته می شد.	استعاره
روسیه مجاز از لشکر روسیه	مجاز

۸. دربار: مجاز درباریان در تب و تاب بود: کنایه ازنگران و مضطرب و بی قرار بودن سقفی از دود و غبار: تشبيه

قلمرو فکری:

۱. میرزا عیسی قائم مقام

۲. عشق

۳. تجربه شکست ها و مشاهده جهانی و رای جهان کشور خود.

آنچه که در جبهه و جنگ رویارویی کارسازتر است شجاعت است.

آنچه که در جبهه و جنگ با افکار پویسیده کارسازتر است درایت است

۵. الف) با پیشرفت ناآشنا بودند.

ب) مراسم آن سال ظاهری بود و جدی نبود.

پ) چنبره زده بود: چیرگی و تسلط داشت.

۶. در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر!

الف) فتحعلی شاه – عباس میرزا ب) پدر اهل بزم و خوش گذرانی، پسر اهل جنگ با مت加وزان و دفاع از میهنهن

۷. کارگاه های متعدد صنعتی ساختند. کارخانه های توپ و تفنگ راه انداختند. دانشگاه های بزرگ برپا کردند. نیروی دریایی عظیم ترتیب دادند و کشتی ها و جهانگرد های ایشان را به دورترین نقاط جهان فرستادند.

ت) درست

پ) نادرست

ب) نادرست

۸. الف) درست

پاسخ سوالات چهارگزینه ای درس نهم فارسی یازدهم - آغازگری تنها

قلمرو زبانی:

۱. ب) ۲. الف) ۳. ت) ۴. پ) ۵. الف)

قلمرو ادبی:

۱. ب) ۲. ت) ۳. الف) ۴. الف) ۵. ت)

قلمرو فکری:

۱. ت) ۲. پ) ۳. ت) ۴. ب) ۵. الف)